

Leto 1907.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CXXII. — Izdan in razposlan dne 17. decembra 1907.

Vsebina: (Št. 266—268.) 266. Razglas o porabljanju položnic poštne hranilnice za plačila mestnim oddelkom davčnih uradov na Dunaju. — 267. Dopustilnica za lokalno železnico od Libochovic v Jenšovice. — 268. Ukaz o izpremembi vplačilnih rokov za hišno najmarino v okrajih za pobiranje davka Časlav, Slano in Tabor.

266.

Razglas finančnega ministrstva in trgovinskega ministrstva z dne 18. oktobra 1907. l.

o porabljanju položnic poštne hranilnice za plačila mestnim oddelkom davčnih uradov na Dunaju.

Ministrstveni ukaz z dne 25. oktobra 1906. l. (drž. zak. št. 226) o porabljanju položnic poštne hranilnice za plačila pobiralnim uradom se od 1. dne januarja 1908. l. naprej uporablja tudi na mestne oddelke davčnih uradov na Dunaju.

Korytowski s. r.

Fiedler s. r.

267.

Dopustilnica z dne 5. decembra 1907. l.

za lokalno železnico od Libochovic v Jenšovice.

Na podstavi Najvišjega pooblastila podeljujem v porazumu z udeleženi ministri M. U. drju. Večeslavu Reinhartu, županu v Libochovicah, v družbi z b. drjem. Josipom Burianom, dekanom višehrad-

skega kapitelja v Pragi, Karlom Kašparjem, ravnateljem cukrarne v Mšenem in Francem Malim, tajnikom okrajnega zastopa v Libochovicah po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, v zmislu določil zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa zakonov z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) in z dne 24. decembra 1905. l. (drž. zak. št. 216) dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, katero bo kot lokalno železnico s pravilnim tirom napraviti od postaje Libochovice lokalne železnice Louny—Libochovice čez Mšeno, Ctiňoves in Kostomlat do postaje Jenšovice na progi Praga—Podmokly priv. avstrijsko-ogrske državno-železniške družbe.

§ 1.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, uživajo koncesionarji v členu V zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz leta 1895.) omejene ugodnosti.

§ 2.

Koncesionarji so dolžni, gradnjo dopuščene železnične proge dokončati najdalje v dveh letih, računaje od današnjega dne, in dodelano železnico izročiti javnemu prometu ter vzdrževati po njej obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bodo držali gorenjega roka za gradnjo in pa da izvrše in opremijo železnico, kakor zahteva dopustilo, naj dajo koncesionarji na zahtevo državne uprave zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala gorenja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§ 3.

Da izdelajo dopuščeno železnico, se podeljuje koncesionarjem pravica razlastitve po določenih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica se podeljuje koncesionarjem tudi zastran tistih dovlačnic, ki se morda naredé in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih pravica v javni koristí.

§ 4.

Koncesionarjem se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice ravnati po vsebini te dopustilnice in po dopustilnih pogojih, postavljenih po ministristvu za železnice, ter po semkaj merečih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa po redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), potem po zakonih in ukazih, ki se dadó morda v bodoče. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbes in prometni predpisi; obseženi v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določenih, toliko, kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebnó na zmanjšano vozno brzino zdelo dopustno ministristvu za železnice, in gledé tega bodo veljali posebni obratni predpisi, ki jih izdá ministristvo za železnice.

§ 5.

Koncesionarjem se daje pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih postavi, naredé delniško družbo, ki stopi v vse pravice in zaveznosti koncesionarjev.

Družbena pravila ter obrazci delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobri la državne uprave.

Prav tako potrebuje odobri la državne uprave besedilo dolžne listine, ki se izda, da se vzprejme zajem, ki se zagotovi železniškknjižno in ki ni razložen v delne za ložnice.

Znesek resnične ter nominalne napravne glavnic potrebuje odobri la državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res uporabijo za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnice, vštévši nabavo vozil, ter za dotacijo glavnične reserve, katero določi državna uprava, in se prav izkažejo, prištévši interkalarne obresti, ki se res izplačajo med gradjenjem, in pa kar bo morda res kurzne izgube ob dobavi glavnic, postavljati v račun nikakršni drugi stroški.

Ako bi bilo po dogradbi železnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti k napravni glavnicí, če je privolila državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in se stroški prav izkažejo.

Vso napravno glavnicó je odplačati v času, dokler bo trajalo dopustilo, po razdolžnem črtežu, ki ga odobri državna uprava.

§ 6.

Vojaščina se mora prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife ob opravi oseb in reči se bo v tem oziru ter gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določenih, ki bodo vsakčas veljala pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi na deželno brambo in črno vojsko obeh državnih polovic, na tirolske deželne strelce in na orožništvo, in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi, kadar potujejo te osebe službeno na svoj račun na orožne vaje in kontrolne zборе.

Koncesionarji so dolžni pristopiti k dogovoru, sklenjenemu med avstrijskimi železniškimi družbami zastran nabave in imetja opravnih reči za prevažanje vojakov, zastran vzajemnega pripomaganja z oseb-jem in z vozili za večje vojaške prevoze, dalje pri-

stopiti k vsakčas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske in pa k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l., o prevozu takih bolnikov in ranjencev, katere je na račun vojaške blagajnice prevažati ležeče.

Vsakčas veljajoči predpis za vojaške prevoze po železnicah, potem vsakčas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesionarje moč in veljavo z dnem, katerega se začne po dopuščeni železnici obrat. Predpisi omenjene vrste, ki se izdadó še-le po tem času, pa se ne objavijo v državnem zakoniku, zadobé za koncesionarje veljavnost tedaj, kadar se jim priznanijo uradno.

Te dolžnosti imajo koncesionarji samo v toliko, kolikor se zdi njih izpolnjevanje izvršljivo z ozirom na sekundarni značaj te proge in na olajšila, podeljena vsled tega gledé naprave, opreme in vrste obrata.

Koncesionarji so dolžni, oddajaje službe se ozirati v zmyslu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

§ 7.

Za prevažanje civilnih stražnih čet (varnostne straže, finančne straže i. e.) naj slično veljavo nižjani tarifni postavki, veljajoči za vojaške prevoze.

§ 8.

Dopustilna doba in ž njo vred v § 9, lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na devetdeset (90) let, računaje od današnjega dne, ter mine po izteku tega roka.

Državna uprava smé izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka, ako se ne bi izpolnile dolžnosti, v § 2 ustanovljene o dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, kolikor bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v zmyslu § 11, lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§ 9.

Obrat železnice, ki je predmet te dopustilnice, bo vodila za račun koncesionarjev država, in konce-

sionarji naj upravi državnih železnic povrnejo stroške, ki ji res nastanejo vsled tega obratovanja. Načini, kako je voditi ta obrat, se uravnajo z obratno pogodbo, ki se sklene med državno upravo in koncesionarji.

§ 10.

Koncesionarji imajo dolžnost, po pogojih in pridrkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), vsakčas dopuščati državni upravi na njeno zahtevanje skupno rabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se šele napravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da bo imela državna uprava pravico, prosto določevaje tarife, za primerno odškodnino odpravljati ali dajati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po skupno porabljeni železnici ali posameznih njenih kosih.

§ 11.

Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat oddana, odkupiti vsakčas po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti doneski, kar jih bo imelo podjetje v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti doneski najslabejših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donesek ostalih petih let.

2. Ako se odkupi železnica pred pretekom začasne davčne prostosti, ustanovljene v § 1, je za ostalo dobo davčne prostosti tako najdeni poprečni čisti donos teh petih let odkupna renta, ki se izplača davka prosto. Za čas po preteku davčne prostosti je hkratu ovedeti odkupno rento tako, da se od donosov, privzeli v poprečni račun, izračuni davek z dokladami vred po odstotnem postavku dotičnih let in se odbije od donosov. K ostanku se z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je odslej plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteje pribitek v višini ene devetinke tega čistega donosa.

3. Če bi se pa železnica odkupila po preteku začasne davčne prostosti, določene v § 1, tedaj je ob preračunu letnih čistih donosov z davki, dokladami in drugačnimi javnimi davščinami, ki zadenejo

odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je tudi za davka prosta leta preračuniti davek z dokladami vred po odstotnem postavku dotičnih let ter ga odbiti od donosa.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donesku pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetinke teh čistih doneskov.

4. V zmislu spredaj stoječih določil ovedeni poprečni čisti donesek je potem koncesionarjem kakor odškodnino za odkup železnice v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

5. Ako bi se pa železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom, ali kadar bi po spredaj stoječih določilih najdeni poprečni čisti donos brez pribitka, navedenega v odstavkih 2 in 3, ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je enak letnini, potrebni za počrtežno obrestovanje in razdolžbo z odobrilo državne uprave v založbo vštevnih napravnih stroškov vzprejetega železniškoknjižno zagotovljenega zajma, prištevši tisto letnino, ki je potrebna za štiriodstotno obrestovanje in razdolžbo po državni upravi odobrene delniške glavnice v času, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da država izplačuje spredaj navedene letnine v polletnih obrokih, 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, ter da povrne koncesionarjem rentino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

6. Državi se pridržuje pravica prevzeti, da kadarkoli namesto koncesionarjev sama plača zajme, vzprejete v dobavo novev za dopuščeno železnico, v znesku, ki v času odkupa še ni poplačan po odobrenem razdolžnem črtežu; v tem primeru je odkupno rento, ki jo je plačati, znižati za potreščino v obrestovanje in razdolžbo oznamenjene zajmove glavnice in pa, ako pride tako, za tej terjatvi primerno kvoto pribitka, ki ga je v zmislu določil odstavkov 2 in 3 prišteti poprečnemu donosu.

7. Državi se pridržuje nadalje pravica, da sme kadarkoli na mesto še ne dospelih rentnih plačil,

ki jih je po določilih spredaj stoječih točk plačevati koncesionarjem, plačati glavnico, ki je enaka znesku glavnice, po štiri od sto na leto, diskontovane vrednosti teh plačil, računaje obresti od obresti — seveda odbivši pribitek, obsežen morda v zmislu določil odstavkov 2 in 3 v teh plačilih.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

8. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odškodnino, predpisano v št. 1 do 7, brez daljnje odplate v bremen čisto, oziroma samo še z nepoplačanimi ostanki z odobrilo državne uprave vzprejetih zajmov obremenjeno last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi premičnimi in nepremičnimi rečmi, vštévši vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesionarjev, in postranska opravila ter iz napravne glavnice narejene obratne in glavnice reserve, kolikor niso bile že določili primerno uporabljene z odobrilo državne uprave.

9. Sklep državne uprave o izvrševanju državne odkupne pravice, ki se mora zgoditi vselej z začetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposrednje zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določi :

- a) čas, od katerega se opravi odkup;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki naj, bodisi kakor pritikliha železniškega podjetja, bodisi v poplačilo terjatev države ali iz drugih pravnih naslovov preidejo na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo država plača železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše poprave odkupne cene (št. 1 do 7), ki jo je ovedeti začasno, s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

10. Državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo postaviti ob enem posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obrememba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave počenši pritrditve tega posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega opravnega obrata ali povzročujejo trajno obremenjenost.

11. Koncesionarji so dolžni poskrbeti za to da bo mogla državna uprava dne, ki je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesionarji ne izpolnili te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve koncesionarjev in brez sodnega posredovanja prevzeti v fizično posest oznamenjene imovinske predmete.

Pocenši s časom odkupa se bo odkupljena železnica obratovala za račun države, in potemtakem so vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pa mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do gorenjega časa nastajajoče obračunske dolžnosti in drugačne dolgove.

12. Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 9) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesionarji so dolžni, državni upravi, ako bi se to zahtevalo, na razpolago dati pravne listine, katere bi bile morda še potrebne ž njih strani.

§ 12.

Ko mine dopustilo in tistega dne, katerega mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena last-

nina in užitek dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, vštrevši vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, dovlačnice, ki so eventualno last koncesionarjev, in postranska opravila, ter iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve, v obsegu, povedanem v § 11, odstavku 8.

Ko mine to dopustilo, in pa tudi, ko se odkupi železnica (§ 11), obdržé koncesionarji last rezervnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in pa kar bi imeli po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih in pridobljenih iz lastne imovine, katere so si koncesionarji sezidali ali pridobili sami po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da te reči niso pritiklina železnice.

§ 13.

Državna uprava ima pravico se prepričati, da je gradnja železnice in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

Državna uprava ima tudi pravico, po poslanem organu pregledovati gospodarstvo, in seobno po nadzornih organih, pošiljanih ob stroških koncesionarjev, kakorkoli se ji zdi primerno, pregledovati, da se izvaja gradnja po projektu in pogodbi.

Ako se napravi delniška družba, ima komisar, ki ga postavi državna uprava, tudi pravico, kolikor se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, ki bo veljal za predstojništvo družbe, in pa na občne zборе, ter tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotne zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, oziroma kvarne javni koristi; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si izprosiť takoj odločbo ministrstva za železnice, ki jo je dati brez odloga in ki veže družbo.

§ 14.

Državni upravi se nadalje pridržuje pravica, da se smé, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb ter po okolišnih izreči, da je izgubilo dopustilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Derschatta s. r.

268.**Ukaz finančnega ministrstva z dne
6. decembra 1907. l.****o izpremembi vplačilnih rokov za hišno najmarino
v okrajih za pobiranje davka Časlav, Slano in
Tabor.**

Na podstavi zakona z dne 11. junija 1894. l. (drž. zak. št. 110) se ukazuje, da je hišno najmarino, ki jo je bilo v okrajih za pobiranje davka Časlav, Slano in Tabor po doslej veljajočih določilih vplačevati v četrtletnih, predplačnih, 1. dne januarja, 1. dne

aprila, 1. dne julija in 1. dne oktobra dospelih obrokih, v teh okrajih odslej plačevati v štirih enakih, 1. dne februarja, 1. dne maja, 1. dne avgusta in 1. dne novembra vsakega leta dospelih obrokih.

Enaki vplačilni rokovi naj veljajo po § 7 zakona z dne 9. februarja 1882. l. (drž. zak. št. 17) tudi za 5 % ni davek od čistega donosa poslopij, ki so iz naslova stavbstva docela ali deloma oproščena hišne najmarine.

Ta ukaz zadobi moč 1. dne januarja 1908. l.

Korytowski s. r.